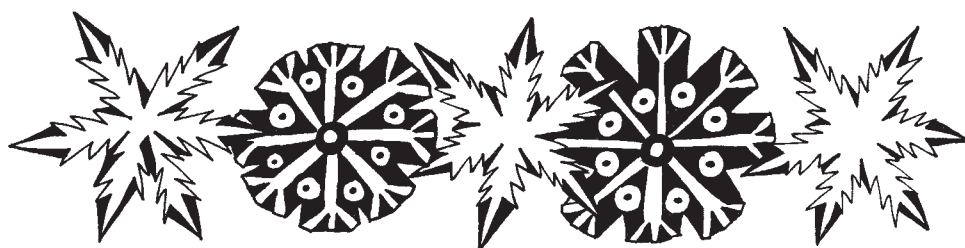

Připravili jsme pro vás první rozesílku roku 2023, kterou vstupujeme již do 19. ročníku. Věříme, že i v tomto roce bude pro vás zdrojem informací, inspirace, námětů a sdílení.

Děkujeme za všechna přání v závěru roku 2022, setkávání a podporu, kterou vyjadřujete programům LÍSKY prostřednictvím Klubu Lisky a portálu Darujme.cz

Archív rozesílek: www.liska-evvo.cz/rozesilka

Akce do DIÁŘE:

Pátek 24. února	Workshop lektorů Lisky www.liska-evvo.cz
Úterý 25. dubna	Workshop Venkovní výuka pro učitele ZŠ a SŠ – jak na učení venku www.liska-evvo.cz
Pá – Ne 26.–28. května	Konference VENKU pro školní koordinátory EVVO, 2. ročník www.liska-evvo.cz

Osvětové kampaně LÍSKY

PTÁCI – ŽIJÍ TADY S NÁMI	PŘÍRODNÍ ZAHŘADA – PŘÍRODA POD NAŠIMI OKNY	STROMY a MY	POCTIVĚ VYROBENÉ, SPRAVEDLIVĚ ZAPLACENÉ	POCTIVĚ VYROBENÉ, PODPORA MÍSTNÍ UDRŽITELNÉ EKONOMIKY
1.–30. DUBNA	1. KVĚTNA – 30. ČERVENA	15. ZÁŘÍ – 31. ŘÍJNA	CELOROČNĚ	CELOROČNĚ
www.liska-evvo.cz	www.liska-evvo.cz	www.liska-evvo.cz	www.liska-evvo.cz	www.liska-evvo.cz

Zapojte se do osvětových kampaní LÍSKY a podpořte důležitá témata **PTÁCI, ZAHŘADA, STROMY, FAIR TRADE a místní udržitelná ekonomika**,

www.liska-evvo.cz/doc/osvetove-kampane

Hlavním cílem kampaní je osvěta tématu s dopadem na šetrnější a odpovědnější přístup k přírodě a životnímu prostředí.

Každá kampaň vychází z významného dne či **klíčové akce**.

Ke kampani je sestaven **kalendář akcí**, zahrnující aktivity a programy zapojených a spolupracujících organizací, vydána **tisková zpráva**, osvětové a didaktické **materiály, metodické listy či pomůcky**.

OBSAH ROZESÍLKY 1/2023

Část I INFORMACE, AKTUALITY

I/1	Zprávy z Lisky	... str. 2
I/2	Pozvánky na akce, osvětové kampaně	... str. 3
I/3	Zprávy z webu a tisku	... str. 4
I/4	Zdroje a grantové výzvy	... str. 5

Část II METODICKÁ PODPORA

II/1	Náměty, doporučení, inspirace, příklady dobré praxe	... str. 6
II/2	Tipy na publikace, časopisy, učební pomůcky a další pomocníky	... str. 7
II/3	Vzdělávací programy a metodická podpora EVVO	... str. 8
II/4	Výukové programy, projektové dny	... str. 10
II/5	Projekty pro školy, soutěže	... str. 12
II/6	Tipy na výlety, exkurze, výstavy	... str. 12
II/7	Program Učíme se venku	... str. 13

Část III UŽITEČNÉ ODKAZY A INFORMACE

III/1	Udržitelný rozvoj	... str. 14
III/2	Přírodní zahrady	... str. 15
III/3	Zelené okénko	... str. 15
III/4	Místní produkty, biopotraviny	... str. 15
III/5	Fairtrade	... str. 16

V PŘÍLOZE NAJDETE:

- 1 Nabídka programů a projektových dnů Lisky pro MŠ a ZŠ

Podpořte LÍSKU

Programy a činnosti můžete podpořit finančně:

- ✓ členstvím v Klubu LÍSKY
- ✓ darem prostřednictvím darovacího formuláře [DARUJME.CZ](https://www.darujme.cz)

Klub LÍSKY

Svým členstvím v Klubu LÍSKY podpoříte programy pro děti a osvětové kampaně, stanete se součástí dění, získáte informace a benefity a zároveň dáte všem najevo, že nám fandíte.

V roce 2022 členové Klubu Líska zaslali 36.000 Kč.

Děkujeme za dlouhodobou podporu, díky níž můžeme tvořit tematické programy a materiály pro učení venku.

Dar LÍSCĚ

prostřednictvím darovacího formuláře [DARUJME.CZ](https://www.darujme.cz)

S LÍSKOU v přírodě je prima. Podporujeme pedagogy a lektory, aby přenesli výuku co nejvíce ven, do školních zahrad a okolí školy. Poskytujeme náměty a příklady, co a jak venku učit. Zaměřujeme se na budování a využívání zahrad a propagujeme benefity kontaktu dětí s přírodou. Aktivně se věnujeme tématu ptáci, stromy, voda, fair trade, místní udržitelná ekonomika a potravinová soběstačnost. Připravujeme výukové programy a projektové dny, žákovské kampaně, akce pro rodiny s dětmi, veřejnost, osvětové kampaně, konference, semináře, kurzy a exkurze pro pedagogy. www.darujme.cz/projekt/1203070

V roce 2022 jsme z vašich darů získali 1.470 Kč.

Velmi si toho vážíme a DĚKUJEME.

část I • INFORMACE, AKTUALITY

I/1

Zprávy z LÍSKY

V těchto dnech pracujeme na vyúčtování projektů a dotací i podání nových žádostí na rok 2023.

Ministerstvo životního prostředí podpořilo projekt Líska „Písmena a čísla VENKU s Lískou“. Budeme tedy pracovat na tvorbě 4 nových programů, podporujících venkovní, projektovou a badatelskou výuku s dopadem na rozvoj přírodovědné, matematické a čtenářské gramotnosti žáků. Témata programů: Místo, kde žijeme. Životní podmínky. Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody. Současnost a minulost v našem životě.

Již nyní můžete vybírat a objednávat z nabídky **výukových programů a projektových dnů pro MŠ a ZŠ**. Věříme, že se vám budou líbit nové aktivity čísla a písmena, regionální vlastivěda a badatelka. Ve spolupráci s Městskými lesy Vsetín plánujeme vytvořit tematické programy pro MŠ a I. stupeň v Arboretu Semetín.

Nabídku programů pro školy najdete na str. 10, v příloze a na webu Líska.

Plánujeme akreditované vzdělávací akce, exkurze a konference pro pedagogy, osvětové kampaně i akce pro veřejnost. Vše budeme postupně zveřejňovat v rozesílce, na webu a Facebooku Líska.

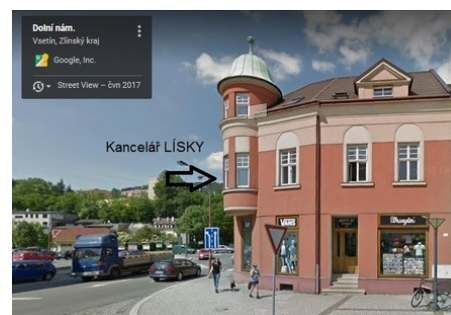
Jsmo připraveni podpořit školy, organizace i obce zajištěním Férové kavárny LÍSKY a aktivit pro děti na rozmanitých slavnostech, festivalech a oslavách.

Těšíme se na setkávání.

Férový obchůdek Líska

Vybírat můžete z fairtradových čokolád, sypaných i porcovaných čajů, zrnkových, mletých i rozpustných káv (vč. bezkofeinových), kaka, lízátek, karamelů a Lukášových šitých hraček Renaty Lažové.

www.liska-evvo.cz/doc/ferovy-obchudek

Známka FAIRTRADE je malá, ale dělá velké věci

Pěstitelé dostávají spravedlivější odměnu. Je zakázána dětská a otročká práce. Pěstování je šetrnější k životnímu prostředí. Jsou dodržována lidská a pracovní práva.

<https://fairtrade.cz/fairtrade-mala-znamka-ale-dela-velke-veci/>

TRÁPÍ SE VAŠE DÍTĚ PŘI UČENÍ A NEDOKÁŽETE MU POMOCT?

tel.: 734 442 120 | www.basic.cz

LUKÁŠOVY HRAČKY potěší a pomáhají

<https://www.facebook.com/lukasovyhracky>

Renáta Lažová, tel.: 605 570 103

Líska

Zlínský kraj
Kraj bez hranic

Rozesílka LÍSKY 1/2023

strana 2

Konference Změňme klima, pořádaná programem Ekoškola vzdělávacího centra TEREZA 1. února 2023 od 14:00 do 17:00 hodin

Konference je jedinečná tím, že cílí na děti a mladé lidi od 12 let a mluví o změně klimatu přímo k nim: formou i jazykem jim srozumitelným. Letos to bude znamenat 5 inspirativních lidí, z nichž většina je věkově naší cílovce blízká, kteří budou mít příspěvky ve formátu Pecha Kucha a budou sdílet svoje osobní příběhy a zkušenosti s aktivitami na ochranu klimatu. Následovat bude panelová diskuze podle otázek z publika. Na místě (v Praze) očekáváme 100 dětí, a můžou se hlásit i vaše školy.

Zároveň budeme celou konferencí živě streamovat pro další účastníky, a sbírat i od nich dotazy pro panelovku (pomocí Sli. Do). Na stream se samozřejmě můžete přihlásit i vy, vaši kolegyně a kolegyňe, a kdokoliv další. Pokud budete chtít, můžete udělat Festival Změňme klima: vytáhnout plátno nebo bílou zeď, nakrjjet pár jablek a uspořádat promítání streamu nebo záznamu pro další lidi, děti...

Všechny formy účasti jsou i letos díky SFŽP zdarma.

Různé podrobnosti najdete i na webu Konference <https://ekoskola.cz/cz/konference-2023>

Dotazy **Radka Tyslová**, radka.tyslova@terezanet.cz, 734 504 230

Mezinárodní program Ekoškola/Eco-Schools programme Czech republic

Konference Vzděláváme (se) pro klima, 26. 1. 2023, Praha

Jejím hlavním cílem je prezentovat **nově vzniklý web Učím o klimatu** a některé z aktivit, které web učitelům nabízí.

Součástí programu je dopolední a odpolední blok workshopů, jejichž anotace a možnost přihlašování pro vás chystáme a budou zveřejněny nejpozději 20. 12. 2022 – sledujte prosím stránky konference <https://ucimoklimatu.cz/udalosti/vzdelavame-se-pro-klima/>. Přihlášeným účastníkům budou tyto instrukce poslány e-mailem.

Deadline pro přihlašování na konferenci je 9. 1. 2023

na tomto odkazu: <https://forms.gle/Shwv5ehsKF7t5vr49>.

SHRNUTÍ DŮLEŽITÝCH INFORMACÍ KE KONFERENCI:

Místo konání: Praha, Celetná 13 (prostory Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy)

Termín: 26. 1. 2023 9:45 – 15:00 (15-18 dobrovolně pokračování)

Vhodné pro: učitele 2. stupně ZŠ, SŠ a další vzdělavatele (např. ze sítě MAS, ekologických středisek).

Účast ZDARMA, občerstvení zajištěno.

Účastníci získají osvědčení akreditované MŠMT. Akce se koná pod záštitou MŽP a MŠMT.

změňme klima
konference Ekoškoly
1. února 2023 od 14:00

Inspirativní osobní příběhy 5 lidí, kteří se rozhodli vyrovnat se se změnami klimatu podle svých možností a schopností, které měli a mají k dispozici. Příběhy podané krátkými prezentacemi ve formátu PechaKucha + panelová diskuze.

Pro děti od 12 let i dospěláky... každý si zde může najít svůj příběh.
více na www.ekoskola.cz

Martin Kríž
ředitel ekocentra, podílel se na projektu Školní les a filmu Lesní žat

Petra Šimonová
pedagožka a metodička, vede Ekotým na ZŠ

Ludmila Kozlová
studentka, rozjel nezavislý ekologický tým pro spolužáky

Tadeáš Kula
zakladatel a CEO udržitelného knihkupectví Reknihy

Eliška Tůmová
studentka, skautka, vedoucí týmu ekoklubovny

web | přihláška | facebook

Zveme vás na konferenci
Vzděláváme (se) pro klima

Jaké jsou **klíčové principy pro vzdělávání o klimatické změně**? Jaký význam jí při současné revizi vzdělávání přisuzujeme? Jak učít o **klimatu v místních souvislostech** a pracovat s ním napříč předměty? Na to odpovídá **Jedinečný web Učímoklimatu.cz**, který představíme na konferenci. Přijďte vyzkoušet a zažít nejrůznější **praktické lekce** nebo se seznámit se **zajímavými výukovými pomůckami** tak, abyste je mohli snadno využít pro vzdělávání (nejen) o klimatické změně.

26. ledna 2023 Praha, Pedagogická fakulta, **Celetná 13**

Přihlaďte se ZDE do 9. 1. 2023

- Pro učitele 2. stupně ZŠ, SŠ a další vzdělavatele (např. ze sítě MAS, ekologických středisek).
- Účastníci získají osvědčení akreditované MŠMT.
- Akce je zdarma, více informací: katerina.borovinova@ekologickavychova.cz

Program:

9:15 – 9:45	prázdnice
9:45 – 10:00	Zahájení konference, úvodní slovo
10:00 – 10:45	Slavnostní představení webu, klíčových principů pro vzdělávání o klimatické změně a důležitosti tohoto tématu v českém vzdělávání
10:45 – 12:30	První blok workshopů: Autoři webu nabídnou praktické workshopy, skrze které bude možné si vyzkoušet vybrané lekce nebo nástroje z webu www.ucimoklimatu.cz
12:30 – 13:15	oběd
13:15 – 15:00	Druhý blok workshopů: Autoři webu nabídnou praktické workshopy, skrze které bude možné si vyzkoušet vybrané lekce nebo nástroje z webu www.ucimoklimatu.cz
15:00 – 18:30	Debaty u kulatých stolů, konzultace, testování webu pro zřejmoe. Zbytek akce si můžete libovolně zvolit, zde se chcete zúčastnit některé z nabízených možností.

Organizátorem akce je Středisko ekologické výchovy SEVER ve spolupráci s Olověkem v tísni, Učitelé za Klima a Lipkou.

Akce se koná pod záštitou Ministerstva životního prostředí.
Ministerstvo životního prostředí

Nový online kurz KLIMATICKÉ školní ZAHRADY

Pokud tě láká: měnit zahradu – zvyšovat biodiverzitu – zadržovat vodu v krajině – a navíc i učit o klimatu v praxi. Zahájení 16. 1. 2023!

Přihlaste se zdarma na <https://ucimesevenku.cz/kurz-klimaticke-skolni-zahrady-testovani/>

Edukační program s názvem Masopust na Valašsku, 10. 1. – 10. 3. 2023 v zámku Vsetín

Zjistěte, jak vypadaly tyto oslavy za dob našich prababiček, proč se pochovávala basa a jaké masky byly nejoblíbenější.

Program můžete objednávat na tel. 571 411 690, email zamek.vsetin@muzeumvalassko.cz.

Více informací o programu zde:

<http://www.muzeumvalassko.cz/lektorske-programy/masopust-na-valassku>

PANENKY
příběh života
aneb
"Jak plyne čas na Valašsku"

GALERIE KLOBUČAN
OTEVÍRACÍ DOBA: VSTUPNÉ

Po - zavřeno	Dospělí	80 Kč
Út - 10 -16 hod.	Studenti	60 Kč
St - 10 -16 hod.	Senioři	60 Kč
Čt - 10 -16 hod.	Děti	40 Kč
Pá - 10 -16 hod.		
So - 12 -16 hod.		
Ne - 12 -16 hod.		

tel.: +420 737 580 746

FESTIVAL PRO ČOLKA
7. Festival o přírodě v přírodě

Kurovický lom
13.-14.5. 2023

více informací na www.tokaheya.cz

I/3 Zprávy z webu a tisku

Vysvědčení bez známek. Ministerstvo chystá změnu pro některé ročníky

Prvníci, druháci ani třetíci by už nedostávali známky, ale slovní hodnocení. Takový je plán Ministerstva školství. Děti by se díky tomu nemusely školy tolik obávat, a naopak by dostaly lepší zpětnou vazbu.

Celý článek zde:

<https://www.seznamzpravy.cz/clanek/domaci-plan-male-deti-uz-na-vysvedceni-nedostanou-znamky-aby-se-prestaly-bat-skoly-222506>

Myslíme, že pomáháme, ale zabíjíme je. Některé želvy mohou do 20 let vyhnout

Když jsem v červnu podnikla služební cestu na Srí Lanku, zarazilo mě, kolik zavřených záchranných želvích center za sebou krize na ostrově zanechala. Na jihu Srí Lanky jsem navštívila jednu z mála otevřených želvích stanic, která sice působila oprýskaným dojmem, ale můj jedenáctiletý průvodce areálem mě přesvědčoval, že zde pro želvy dělá jeho rodina první poslední.

Povídal o roztomilých, čerstvě vylíhnutých želvičkách i agresivní 50leté samici, kterou „musí držet na samotce“, aby nepokousala ostatní. Ukazoval prasklé a překvapivě poddajné skořápky želvích vajec, z betonových bazének postupně vytahoval želvy různého věku, velikosti a stáří, a svůj odborný výklad završil u kádě plné několikacentimetrových želvích miminek.

Ta tu čekají na turisty, kteří si je za příplatek mohou vypustit do moře.

„Něco si přejte, madam,“ pobídl mě chlapec důležitě při kýčovitém výjevu, kdy moje želví závodnice při západu slunce pelášila vstříc moři.

Příběh z želví stanice, který jsem posléze z reportážní cesty po Srí Lance sepsala, ovšem příliš nepotěšil ty, kteří záchranně želv zasloužili celý život. Mezi takovými je i Hana Svobodová, která po přečtení textu neváhala a redakci upozornila na fakt, že jsem - stejně jako spousta dalších cizinců - naletěla na turistickou past. Chudou rodinu jsem možná podpořila, šťastný život mořských želv nikoliv.

„Pokud chcete pomoci želvám, nechodte do center, kde drží zdravé želvy v bazénech - na internetu jsou z center fotky, a tak si každý turista může předem zvolit, které centrum chce podpořit,“ zmiňuje Svobodová na okraj rozhovoru, který Seznam Zprávám poskytla.

Celý článek na <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/zahranicni-myslme-ze-pomahame-ale-zabijime-je-nektere-zelvy-mohou-do-20-let-vyhynout-220013>

Přijímání nominací a přihlášek do letošního ročníku odborné ceny pro pedagogy Global Teacher Prize Czech Republic je otevřeno!

Oslavte nový rok poděkováním učitelům, kteří neučí jenom předměty, ale učí především děti.

Děkujeme, že nám pomáháte nacházet inspirativní pedagogy ze základních a středních škol napříč všemi regiony ČR. Protože na učitelích záleží!

Nominovat můžete zde: <https://formulare.gtpcz.cz/#/nominace/formular>

Více info: www.gtpcz.cz • #GTPCZ2023

Celorepublikového sčítání ptáků na krmítkách se 6.–8. ledna podle průběžných výsledků zúčastnilo 21 tisíc sčítatelů. Celkové číslo ještě poroste

Čtěte více na <https://www.birdlife.cz/ptaci-hodinky-se-zucastnilo-uz-21-tisic-dobrovolniku-lide-maji-cas-na-poslani-vysledku-do-15-ledna/>

Velký dík všem, kteří se zúčastnili, i když letos kvůli teplému počasí a dostatku potravy v krajině létalo na krmítka méně ptáků. A právě to je důležitý údaj, který nám řekne více o chování zimujících ptáků.

Ptačí hodinka je sice už za námi, ale krmítko bychom měli i nadále sledovat a pečovat o něj. Denně z krmítka odstraňujeme zbytky potravy a trus a pravidelně ho čistíme. Pokud pozorujeme ptáka, který je nemocný nebo uhynulý, je potřeba přestat s přikrmováním aspoň na dva týdny, všechna krmítka vyčistit a nechat důkladně vyschnout. Zároveň je potřeba pozorování ohlásit na birdlife.cz/choroby-formular, kde jsou i další informace.

Ptačí hodinka je pouze jedním z programu občanské vědy ČSO, do kterých se může veřejnost zapojit. Další programy jsou na <https://www.birdlife.cz/obcanska-veda/>

Tipy pro neziskovky: Jak na vzdělávání a financování v oblasti udržitelnosti?

Instalace solárních panelů, pořízení kompostéru do kanceláře, založení komunitní zahrady nebo třeba přechod na elektromobilitu. Kde sehnat finance na tyto aktivity od státních dotací přes nadační granty až po spolupráce s firmami? A kde hledat informace, inspiraci nebo třeba vypočítat uhlíkovou stopu organizace? Shrnuli jsme tipy na vzdělávání a financování v oblasti udržitelnosti pro neziskové organizace.

Ekologické projekty a udržitelné fungování už dávno nejsou témata týkající se jen environmentálních organizací. Do popředí je tlačí i energetická krize, rozšiřující se povinnost přípravy nefinančního reportingu v oblasti udržitelnosti nebo nový zákon o biodopadech. Máte někdy potíže zorientovat se v pojmech jako je ESG nebo teprve přemýšlíte, jaký udržitelný projekt dává smysl právě pro vaši organizaci? Nebo už máte jasno, ale hledáte, jak ekologické aktivity zafinancovat? Přinášíme průvodce možnostmi vzdělávání a financování v oblasti udržitelnosti pro všechny neziskové organizace, kterých mnohé z těchto otázek zodpoví.

Anna Jurečková

Celý článek zde <https://svetneziskovek.cz/inovace/tipy-pro-neziskovky-jak-na-vzdelavani-a-financovani-v-oblasti-udrzitelnosti>

I/4

Zdroje a grantové výzvy

■ Zlínský kraj vyhlásil dotační programy pro neziskové organizace

Jedná se o podporu v oblastech: sociální věci, mládež a sport, kultura a rozvojové programy, kde najdete i podporu ekologických aktivit v kraji.

Žadatel může předložit Žádost o poskytnutí dotace ve lhůtě od 23. 01. 2023 do 24. 02. 2023 do 12:00 hodin!

DOTAZY K ODBORNÝM A ADMINISTRATIVNÍM ZÁLEŽITOSTEM:

Ing. Petra Marková, tel. 577 043 365, petra.markova@kr-zlinsky.cz

Mgr. Radim Sukop, tel. 577 043 744, radim.sukop@kr-zlinsky.cz

Informace a formuláře zde <https://1url.cz/mrhmq>

■ Nové šablony z Operačního programu Jan Amos Komenský (OP JAK) jsou tady

Celkem 9 miliard Kč z evropských fondů půjde do MŠ, ZŠ a 2 miliardy Kč do SŠ, VOŠ především na podporu personálních pozic, které díky tomu můžou plynule navázat na předešlé projekty a zároveň budou sloužit jako pilot pro zajištění jejich přechodu do financování ze státního rozpočtu, na rozvoj pedagogů i na inovace ve vzdělávání. Šablony umožní další aktivity společného vzdělávání, posílení podpůrných pedagogických pozic ve školství a rozvoj pedagogických pracovníků s cílem zlepšit kvalitu vzdělávání a zajistit úspěch každého žáka. Zaměřují se i na podporu dětí ohrožených školním neúspěchem, za ně se považují také děti ukrajinských běženců, které mohou být z šablon rovněž podpořeny. Novinkou je např. pozice dvojazyčného asistenta. Přehled šablon OP JAK: <https://opjak.cz/vyzvy/>

■ ERASMUS plus

Nabízí teď mnohem více možností. Můžete tak získat zkušenosť ze světa, i když třeba nejste student nebo nemáte čas někam jezdit.

Více na <https://www.erasmusroste.cz>

■ Výzva Základní granty

Vyhlašovatel Nadace Open Society Fund Praha

<http://nno.ecn.cz/index.stm?x=2763605&apc=nF2xx1-->

■ Podejte si žádost o grant u Nadace Partnerství

Máte chuť udělat něco pro místo, kde žijete? Aktuální nabídku grantů sledujte na

www.nadacepartnerstvi.cz/granty

■ Požádejte až o 150 tisíc na jarní výsadbu stromů!

O finanční podporu mohou žádat všechny subjekty s prokazatelným vztahem k místu realizace projektu, s výjimkou politických stran a hnutí. Výzva je určena především na výsadby realizované na jaře 2023.

V případě rozsáhlejších výsadeb, plánovaných na jarní i podzimní období, je však možné požádat i o podporu podzimních výsadeb. Pro vyložení podzimní výsadby bude v roce 2023 vyhlášena další grantová výzva.

<https://www.nadacepartnerstvi.cz/Granty>

O GRANTECH: Další otevřené výzvy zaměřené na výsadby najdete na www.sazimebudoucnost.cz/

Líška

Zlínský kraj
Kraj bez hranic

Rozesílka LÍSKY 1/2023

strana 5

část II • METODICKÁ PODPORA

II/1 Náměty, doporučení, inspirace, příklady dobré praxe

Arboretum Semetín

Nabízí krásné zázemí pro výuku venku.

Pro žáky byly vytvořeny nové pracovní listy.

Více <https://bit.ly/3M2qFce>

Pokud máte zájem do ARBORETA vyrazit s žáky, vše podstatné najdete zde <https://www.lesyvsetin.cz/arboretum>.

V semetínském arboretu vyrostl výukový včelín.

Nabídka služeb a aktivit semetínského arboreta rozšíří od příští sezony výukový včelín. Stavba tohoto vítězného projektu z participativního rozpočtu města Vsetín za rok 2021 byla dokončena v závěru října. Náklady na realizaci dosáhly výše 1 milion korun.

Více <https://bit.ly/3hp2v09>

COP27: Fair trade organizace vyzývají k inkluzivním klimatickým řešením

Fairtrade informuje o tom, jaké dopady má klimatická změna na pěstitele, nedávno třeba na konferenci OSN o změně klimatu v Egyptě (COP27). Představujeme hlas pěstitelů, kteří stojí na počátku mnoha u nás prodávaných a oblíbených produktů a ke klimatické změně přispívají sice nejméně, ale klimatická změna na ně dopadá skoro nejsilněji.

Pomáháme dětem a mladým přemýšlet o odpadu

V kontextu, interaktivně a zábavně. Díky online kurzu e-popelnice, který může využít i vaše škola.

Kurz je vhodný zejména pro 2. stupeň základních škol a nižší ročníky gymnázií. Dá se s ním pracovat v běžné výuce, nebo na dálku a jeho úroveň dokážete přizpůsobit konkrétní skupině dětí. Obsahuje spoustu interaktivních částí, práce s online nástroji, ale také úkoly do praxe - jako tvorbu propagačních materiálů, organizaci výstavy, společného úklidu nebo vylepšení vlastní školy. Kurz byl vytvořen i díky Zlínskému kraji, který přispěl na jeho vznik.

Víc informací o kurzu a o tom, jak s ním pracovat, najdete na www.popelnice.bezobalac.cz, nebo na zdravim@bezobalac.cz

Inspirace na webu ARPOK v sekci "publikace"

Stačí pár kliknutí a je to!

<https://eshop.arpok.cz>

Valašská Manufaktura Přírodních Materiálů

Workshopy a tvořivé ateliéry děti a rodiče • mateřské školy a klubíky • základní školy a družiny

Valašská Manufaktura Přírodních Materiálů je příjemné místo na Vsetíně - Ohradě pro Vaše přednášky, besedy, workshopy a kurzy spojené s tvořením, přírodními materiály, tradičními technikami, péčí o Zemi a o lidi...

Jana Šobáňová

Tel.: +420 732 994 552, E-mail: tincta-herbae@centrum.cz

Vzděláváme – Kompetence pro 21. století

Umíme zážitkové vzdělávání pro děti i dospělé nebo expertní seminář pro profesionály. Od nás si vždy odnesete dovednosti a znalosti pro přírodu a životní prostředí. Podívejte se, co vás můžeme naučit.

<https://www.nadacepartnerstvi.cz/Co-delame/Vzdelavame>

Prázdninová škola Lipnice

Nabízí v roce 2023 dva kurzy

<https://vychovakectnostem.cz>

<https://vychovakectnostem.cz/co.../seminare/kurz-zahrada/>

II/2 Tipy na publikace, časopisy, učební pomůcky a další pomocníky

Jak učít POLY

Podpora rozmanitých forem a metod výuky k rozvoji přírodovědné gramotnosti v MŠ (polytechnické vzdělávání, EVVO).

Průvodkový program je skřítková holčička POLY, která vás provede tématy **voda, země, vzduch, slunce a zahrada**. Připraven je akreditovaný vzdělávací program pro pedagogy, projektový den pro MŠ či ŠD, metodické a pracovní listy s náměty a návody na praktické aktivity, 5 sad pomůcek, které dokážeme vytvořit a sestavit dle potřeb školy.

Informace a objednávky: infoevvo@seznam.cz, 605 806 840
www.liska-evvo.cz/doc/jak-ucit-poly-6

Nabídka interaktivních výstav ze Střediska volného času Klubko Staré Město

www.cevzabka.xf.cz/interaktivni_vystavy.html

Pestrost ptačího světa – www.cevzabka.xf.cz/ptaci_svet.html

Bez vody není život – www.cevzabka.xf.cz/voda.html

Příroda a ekologie ve městě – www.cevzabka.xf.cz/priroda_mesto.html

Život s hmyzem – www.cevzabka.xf.cz/hmyz.html

Krajina v proměnách – www.cevzabka.xf.cz/krajina.html

Publikace DDM Šikula Uherské Hradiště, zdarma ke stažení na <http://ddmsikula.cz/index.php/1936-2/>

Novinka ARPOK

Lekce „Kdo jsem?“, která je součástí publikace, která pracuje s mezipředmětovými vazbami, čtenářskou gramotností a globálními tématy na 1. stupni ZŠ. Zatím ochutnávka, kterou můžete stáhnout na <https://eshop.arpok.cz/eshop/kdo-jsem-lekce-pdf/>

Kdo jsem?

Věk žáků
4-5. třída

Časová náročnost
30 minut

Předmět
Člověk a jeho svět – lidské tělo a zdraví, výtvarná výchova

Průřezová témata
Osobnostní a sociální výchova; Multikulturní výchova

Přílohy
Příloha č. 1: Šablona ve tvaru hvězdy

Pomůcky
papír velikost A4 (hrdý), voskovky, pastilky, fixy, šablona hvězdy, šablona špičky, fixa nebo pero, mořa zrcátka – nejlépe samolepité stříbrné (hvězdy, slunce nebo duha)

Anotace
Lekce umožňuje žákům zamyslet se, co je na nich jedinečného a podle čeho se můžeme na první pohled lišit a co máme společného. V rámci svého autopořetí si žáci všimnou detailů svého obličeje a rozvíjí smysl pro detail.

Cíle
žákůžákyně
• pomoci kresby autopořetí rozvíjí smyslovou důvěru a smysl pro detail,
• si všimnout své jedinečnosti a dokáže se ocenit – zvyšuje tak svoji sebedůvěru,
• se zamyslí na čem se liší a čem se liší navzájem odlišují a proč tomu tak je.

Cíle udržitelného rozvoje

10
15

NOVINKA ke stažení

Příroda do kapsy – informační materiály pro poznávání přírody. www.prirodadokapsy.cz

Atlas motýlů a housenek z dílny Rezekvítku Brno
Krásně barevný a obrázky jsou jako živé. Koupíte ho zde: www.rezekvitek.cz/atlas-motyly-a-housenek?idk=zb33

Člověk v tísní | People in Need

ve spolupráci s dalšími šesti organizacemi právě spouští novou **verzi webu** www.ucimoklimatu.cz

Najdete zde přes 30 lekcí, metodickou podporu, tipy na události, aktuality a řadu dalších nabídek týkajících se klimatického vzdělávání.

Učím o klimatu

Nový vzdělávací portál pro učitele
– vše k výuce o změně klimatu

- Přes 30 bezplatných lekcí pro různé stupně škol
- Metodická podpora
- Základní pojmy a data
- Kalendář vzdělávacích akcí k tématu

Člověk v tísní | People in Need

Varianty program | Varianty Educational Programme
Šafaříkova 24; 120 00 Praha 2; Prague
Česko | Czechia
gsm +420 603 944 435
e-mail: veronika.endrstova@clovekvtsni.cz
www.clovekvtsni.cz

Karty Podle sebe

Edice pro děti a dospělé
Karty pro hlubší rozhovory mezi dětmi a dospělými.
<https://www.podlesebe.cz/pro-deti-a-dospele>

Plakátek Ptáci na krmítku

Možno zakoupit balení po 10 ks zde:
<https://obchudekcsop.cz/produkt/plakat-ptaci-na-krmitku/>

Nová vzdělávací lekce Kávová krize

od týmu Fairtrade Česko a Slovensko Díky lekci mohou účastníci nahlédnout do práce pěstitelů a popemýšlet o zásadních úskalích, kterým musí čelit: nízkým výkupními cenám a dopadům klimatické změny.
Ke stažení zdarma na www.fairtrade.cz/vzdelavani.

MŮJ PRVNÍ ZÁPISNÍK – inspirace na aktivity s dětmi,
www.muji1zapisnik.cz/
www.facebook.com/muji1zapisnik/

MŮJ DRUHÝ ZÁPISNÍK, Amélie Janíková

Po úspěšném vydání knihy „MŮJ PRVNÍ ZÁPISNÍK“ prosíme o pomoc při vydání II. Dílu. **A stejně jako rostou naše děti tak vyrostl i „MŮJ DRUHÝ ZÁPISNÍK“** a obsahuje přes 150 nových činností spojených s přírodou. Tentokrát pro větší děti od 7 do 14 let.

...Touha vrátit přírodu zpět do středu našeho vzdělávání a využít jejich výhod ve vývoji dítěte je čím dál silnější tím děti vyrostou...

Pokud se vám líbil 1.díl „MŮJ PRVNÍ ZÁPISNÍK“, pokud máte rádi přírodu a chcete podpořit projekt, který nese aktuální téma ekologie, ochrany přírody, klimatu a nenásilného vzdělávání tak neváhejte!

Knihu můžete podpořit zakoupením předem zde ať ji autorka může pustit do tisku: <https://www.donio.cz/podporte-vydani-ii-dilu-knihy-muj-druhy-zapisnik>

Tato kniha bude dobrým průvodcem pro pedagogy, vychovatele, rodiče, ale nejvíc si s ní užijí děti. Věřím, že kniha bude dalším krokem na cestě dnešních dětí, budoucích dospělých ze kterých se stanou zodpovědní lidé kterým záleží na okolním světě.

II/3 Vzdělávání, programy a metodická podpora EVVO

Nabídka akreditovaných vzdělávacích programů LÍSKY 2022/2023

DATUM	NÁZEV AKCE	MÍSTO KONÁNÍ	DOPORUČENO
25. dubna	Workshop Venkovní výuka pro učitele ZŠ a SŠ – jak na učení venku.	Hájenka Semetín, Vsetín	ZŠ, SŠ, SVČ, NNO
27. dubna	Jedlá divoká zahrada – seznámení s bylinkami ze zahrady do kuchyně i domácí lékárny.	Uherské Hradiště	MŠ, ZŠ, ŠD, SVČ, NNO
květen	Terénní exkurze Krajem orchidejových luk – za krásami a jedinečností přírodního a kulturního bohatství Bílých Karpat.	Bílé Karpaty	MŠ, ZŠ, SŠ, ŠD, SVČ, NNO
26.–28. května	Konference VENKU pro školní koordinátory EVVO, 2. ročník – aktuální environmentální témata, učíme se venku, badatelsky orientované vyučování, školní zahrada, osobnostně sociální a profesní rozvoj koordinátora EVVO, spolupráce, hodnocení, sdílení zkušeností s realizací EVVO ve škole a další.	Hájenka Semetín, Vsetín	MŠ, ZŠ, SŠ, SVČ – absolventi specializačních studií
15. června	Toulavý autobus po školních zahradách – exkurze za příklady dobré praxe z plánování, budování, využití a údržby zahrad.	region	MŠ, ZŠ, SŠ, SVČ, NNO, veřejná správa
23.–24. června	Workshop Učíme se venku – terénní a regionální výuka, jak na učení venku, co můžeme dělat s dětmi venku napříč předměty, využití zajímavých aplikací a programů.	Hájenka Semetín, Vsetín	ZŠ, ŠD, SVČ, NNO

Pozvánky s odkazem na přihlašování na jednotlivé akce budou zveřejňovány v elektronické rozesílce LÍSKY, na webu a Facebooku.

Konference VENKU pro školní koordinátory EVVO, 2. ročník, 26.–28. května, Hájenka Semetín, Vsetín

PLÁNOVANÁ TÉMATA:

- aktuální environmentální témata,
- učíme se venku,
- badatelsky orientované vyučování,
- školní zahrada,
- osobnostně sociální a profesní rozvoj koordinátora EVVO,
- spolupráce, hodnocení, sdílení zkušeností s realizací EVVO ve škole a další.

www.liska-evvo.cz
www.alcedovsetin.cz

Akreditované vzdělávací programy LÍSKY a členských organizací:

Pro školy a školská zařízení i neziskové organizace připravujeme akreditované vzdělávací programy, vč. ONLINE formy:

TÉMATA VZDĚLÁVACÍCH PROGRAMŮ:

- Studium k výkonu specializované činnosti v oblasti environmentální výchovy – školní koordinátor EVVO v MŠ, ZŠ, SŠ, SVC.
- Rozšiřující studium pro školní koordinátory EVVO.
- EVVO v kostce.
- Učíme se venku.
- Učíme se s POLY (polytechnické vzdělávání) – MŠ, ŠD, SVC.
- Formy a metody výuky k rozvoji přírodovědné gramotnosti (polytechnické vzdělávání).
- Badatelsky orientovaná výuka – ZŠ.
- Projektová a tematická výuka v EVVO – ZŠ, SŠ.
- Školní přírodní zahrada – plánování a budování, praktická péče o zahradu s dětmi, využití ve výuce, vč. proškolení týmu k využití nové zahrady či prvků.
- Ekologizace provozu školy v praxi.
- Výtvarné, rukodělné a řemeslné činnosti.
- Osobnostně sociální rozvoj pedagogů.
- Lektorské dovednosti.
- Tematická exkurze za příklady dobré praxe (přírodní zahrada, farma, polytechnika apod.).

Pro neziskové organizace nabízíme workshopy a konzultace:

- strategické plánování
- práce s veřejností, s médii, prezentační dovednosti, marketing
- facilitace malých skupin a plánování
- lektorské dovednosti
- tematické exkurze za příklady dobré praxe

Akci zajistíme i na míru pro skupiny pedagogů z jedné či více škol, např. v rámci projektu MAPII. Pro účastníky vzdělávání nabízíme i metodiky, pomůcky a další materiály.

INFORMACE A PŘIHLÁŠKY: infoevvo@seznam.cz

V LÍSCĚ Vám poradíme:

- Jak se zapojit do zajímavých projektů pro školu či organizaci.
- Jaká je nabídka vzdělávacích programů v našem regionu i mimo něj. Připravíme či vyhledáme pro vás vzdělávací program na míru.
- Jaká je nabídka regionálních osvětových akcí, kampaní, soutěží a jak se do nich zapojit.
- Kde získat finanční zdroje.

Zajistíme konzultace k tématům:

- strategické plánování,
- komunitní rozvoj, facilitace veřejných setkání,
- příprava a zpracování projektové žádosti na získání finančních zdrojů, vč. tzv. „ŠABLON“,
- realizace konkrétních akcí a programů pro různé cílové skupiny, vč. aktivit do tzv. „ŠABLON“ či implementaci Místních akčních plánů rozvoje vzdělávání,
- **přírodní zahrada** – plánování, podíl na zpracování projektové dokumentace, vč. architektonických návrhů, výběr prvků, didaktické využití pro aktivity s dětmi, proškolení pedagogů apod.,
- zelené úřadování.

Kontakt: 605 806 840, infoevvo@seznam.cz

Programy a služby LÍSKY a dalších organizací pro školy a školská zařízení, neziskové organizace na podporu EVVO v regionu

■ **Knihovna LÍSKY:** publikace a metodiky z oblasti EVVO, pedagogiky a didaktiky, lektorských dovedností, řízení neziskových organizací, volnočasových aktivit, ochrany přírody a krajiny i z dalších oblastí. **Výpůjční doba v otvíracích hodinách kanceláře LÍSKY,** www.liska-evvo.cz/doc/knihovna

■ Školám s trvalejším zájmem o environmentální výchovu doporučujeme zapojení do **sítě MRKEV** (základní a střední školy) a **sítě Mrkvička** (mateřské školy). Veškeré informace o podmínkách registrace naleznete na:

www.pavucina-sev.cz, sekce Pro školy.

Krajským koordinátorem ve Zlínském kraji je **ALCEDO** – středisko volného času Vsetín, zde získáte další informace, alcedo@alcedovsetin.cz

Členské a partnerské organizace LÍSKY, z.s.

1 – DDM Astra Zlín, p.o.
www.ddmastra.cz

2 – ZO ČSOP Veronica – Centrum Veronika Hostětín
www.hostetin.veronica.cz

3 – Informační středisko pro rozvoj Moravských Kopanec, o.p.s.
www.iskopanice.cz

4 – ZO ČSOP KOSENKA Valašské Klobouky
www.kosenka.cz

5 – VIS Bílé Karpaty, o.p.s., Veselí nad Moravou
www.bilekarpaty.cz/vis

6 – SVC Klubko Staré Město, p.o., Žabka – centrum ekologické výchovy
www.klubkosm.cz

7 – Park Rochus, o.p.s., Uherské Hradiště
www.parkrochus.cz

8 – DDM Šikula Uherské Hradiště, p.o., Přírodovědné centrum Trnka
www.ddmsikula.cz

9 – DDM Pastelka Uherský Ostroh, p.o.
www.ddmpastelka.cz

P1 – ALCEDO – středisko volného času Vsetín
www.alcedovsetin.cz

P2 – Envicentrum Pro krajinu Vysoké Pole
www.prokrajinu.eu

P3 – Valašské ekocentrum Valašské Meziříčí
www.ochrancizl.cz

P4 – SVC Rožnov pod Radhoštěm, p.o.
www.svcroznov.cz

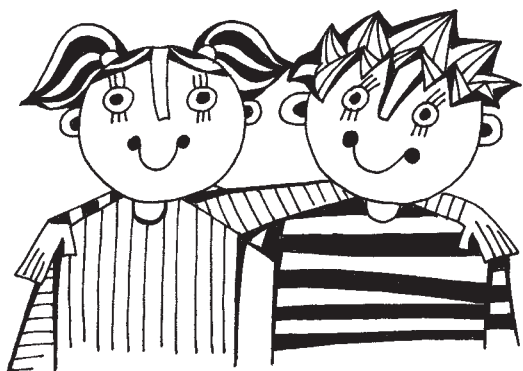
P5 – ZO ČSOP Divoky
www.csopdivoky.cz/aktivity/terenni-ekologicke-stredisko-bofi-divoky/

P6 – Vzdělávací centrum Hájenka Holešov
www.tokaheya.cz

LÍSKA, z.s.
www.liska-evvo.cz

Denní a pobytové výukové programy, projektové dny a exkurze pro školy připravují:

- **ALCEDO – středisko volného času Vsetín**
www.alcedovsetin.cz
- **Centrum ekologické výchovy Žabka při SVČ Klubko Staré Město,**
www.cevzabka.xf.cz/vp.html
- **Centrum Veronica Hostětín,**
www.hostetin.veronica.cz/skoly
- **Dům dětí a mládeže ASTRA Zlín**
www.ddmastra.cz/výukové-programy
- **Envicentrum Pro krajinu Vysoké Pole,**
www.prokrajinu.eu
- **Muzeum regionu Valašsko, p.o., Vsetín,**
www.muzeumvalasko.cz
Hvězdárna Vsetín
www.hvezdarna-vsetin.cz
- **Park ROCHUS, o.p.s., Uherské Hradiště,**
www.parkrochus.cz
www.skanzenrochus.cz
- **Přírodovědné centrum Trnka při DDM Šíkula Uherské Hradiště,**
www.ddmsikula.cz
- **TINCTA-HERBAE ATELIÉR PŘÍRODNÍHO BARVÍŘSTVÍ**
tincta-herbae@centrum.cz
- **Vzdělávací a informační středisko Bílé Karpaty, Veselí nad Moravou,**
www.bilekarpaty.cz/vis
- **LÍSKA, z.s.,**
www.liska-evvo.cz
Financování možné i z tzv. „ŠABLON“.
Pro školu připravíme kompletní agendu projektového dne.
INFORMACE:
infoevvo@seznam.cz,
605 806 840

VÝUKOVÝ PROGRAM LÍSKY Z FARMY NA NÁŠ STŮL, ANEB ZDRAVĚ HRAVĚ O PŮVODU A ZPRACOVÁNÍ POTRAVIN

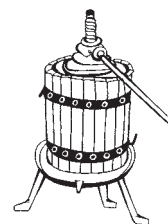
Ve dvouhodinovém programu se děti prostřednictvím velké deskové hry seznámí s důležitými pravidly při přípravě a skladování potravin a připraví si zdravou svačinku.

Místo konání: třída s přístupem k vodě (mytí rukou, nádobí)

Doporučeno: I. st. ZŠ, ŠD

Počet účastníků: 1 třída

Rozsah: 2 hodiny / po dohodě se školou lze připravit i jako projektový den v rozsahu 4 x 45 minut

EXKURZE LÍSKY NA FARMY A K REGIONÁLNÍM VÝROBCŮM

Po vzájemné dohodě zahrnuje dopravu autobusem, komentovanou exkurzi, praktickou činnost, ochutnávku produktů a tematický výukový blok.

Místo konání: farma, dílna či provozovna výrobce s ohledem na dostupnost.

Doporučeno: I. i II. st. ZŠ, ŠD

Počet účastníků: 1–2 třídy

Rozsah: min. 90 minut + cesta tam a zpět

Cenu stanovíme po upřesnění programu a trasy exkurze, v návaznosti na počet žáků.

Vhodné i jako projektový den mimo školu v rámci tzv. ŠABLON.

PROGRAM S LÍSKOU PRO ŠKOLU V PŘÍRODĚ, ADAPTAČNÍ POBYT ČI ŠKOLNÍ VÝLET

Po vzájemné dohodě zahrnuje:

- farmářskou stezku – farmářský den,
- stezku objevování přírody – Učíme se venku,
- tematický výukový program, např. VODA – život v každé kapce, Odkud se bere jídlo, Můj den na farmě, Z farmy na náš stůl, Učíme se s POLY,
- terénní exkurze do okolní přírody či na farmu,
- další témata dle potřeby MŠ či ZŠ.

Rozsah programu přizpůsobíme plánu školy.

Cenu stanovíme po upřesnění programu, v návaznosti na počet žáků.

Tematický projektový den ve škole i mimo ni na podporu projektové výuky. Přispívá k rozvoji osobních a sociálních kompetencí dětí a žáků.

Zaměření projektové výuky:

- polytechnika, přírodovědná gramotnost,
- regionální vlastivěda, interpretace místního dědictví,
- regionální udržitelná ekonomika (zemědělství, řemesla) – doporučujeme Školní farmářský den + další dle potřeby MŠ či ZŠ.

Součástí programu je i dodání agendy dle individuální dohody mezi školou a Lískou.
Cenu stanovíme po upřesnění programu.

Školní farmářský den

Hlavními tématy celodenního projektového dne je původ jídla, význam sezónních a místních surovin pro přípravu pokrmů, zdravá výživa, zdravý životní styl, regionální produkty, podpora a rozvoj trhu a odbytu biopotravin, místní udržitelná ekonomika, potravinová soběstačnost a bezpečnost.

Dopolední část je zaměřena na práci dětí a vrstevnické učení, odpolední část jako prezentace výstupů práce dětí rodičům a veřejnosti. Do obou částí programu jsou vloženy ukázky práce výrobců a řemeslníků.

Místo konání: venkovní areál školy, příp. obce

Doporučeno: ZŠ, příp. MŠ

Škola získá metodiku s příklady dobré praxe, metodickou podporu během přípravy i realizace. Domluvíme účast regionálních výrobců, zajistíme aktivity do programu i propagaci.

Učíme se venku s Lískou

Přiblížíme dětem svět přírody prostřednictvím rozmanitých činností a prožitku.

Témata – v návaznosti na roční období:

živá zahrada – ptáci, bezobratlí, hmyz, stromy, jarní rostliny, semínka, stopy, cyklus života, svět pod lupou, půda, voda, činnosti na rozvoj matematické a čtenářské gramotnosti (čísla a písmena venku), regionální vlastivěda (ornamenty), badatelské aktivity, apod.

Místo konání: zahrada školy, přírodní prostředí v okolí školy, Arboretum Semetín

Doporučeno: od 5 let

Počet účastníků: 1–2 třídy

Rozsah: 4 × 45 minut

Učíme se venku s POLY

Přiblížíme dětem řemesla, tradice a zvyky regionu prostřednictvím činností a prožitku.

Témata:

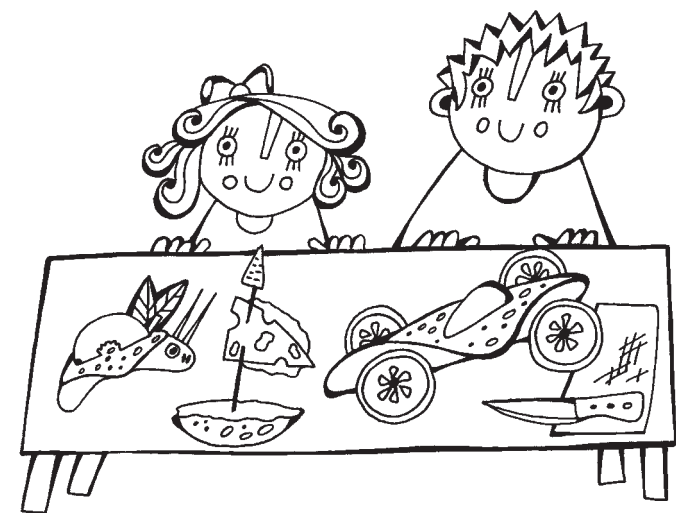
praktické ukázky řemesel (např. práce se dřevem, pilkou, proutím, slámou, ovčí vlnou, barvení), zvyky, hry a hračky našich předků, poklady z půdy, cesta jídla na náš stůl apod.

Místo konání: zahrada, venkovní či vnitřní areál školy

Doporučeno: od 4 let

Počet účastníků: 1–3 třídy

Rozsah: 4 × 45 minut

VODA – život v každé kapce

Zvýšení znalostí a dovedností v oblasti hospodaření s vodou, příčiny a dopady ohrožení vody, spotřebitelské chování a zodpovědné hospodaření s vodou.

Pedagog získá metodiku a pracovní listy pro práci s žáky před a po výukovém programu (VP), v souladu s projektovou výukou.

6. ročník: Voda na Zemi, koloběh vody v přírodě, příčiny a důsledky znečištění vody

7. ročník: Voda v krajině

8. ročník: Spotřeba vody

Místo konání: třída

Doporučeno: II. stupeň ZŠ a víceletých gymnázií

Počet účastníků: třída

Rozsah: min. 1 hodina + domácí práce žáků před VP, 1 hodina VP s lektorem, práce žáků po VP

II/5 Projekty pro školy, soutěže

- Badatelsky orientované vyučování, <http://badatele.cz/cz>
- Fairtradová škola, https://www.fairtradeskoly.cz/ft_skoly
- Globální rozvojové vzdělávání, www.globalnirozvojovavzdelavani.cz
- GLOBE – dlouhodobý vzdělávací program, <https://globe-czech.cz/cz>
- Jeden svět na školách (mediální vzdělávání), www.jsns.cz
- Mezinárodní program Ekoškola, <https://ekoskola.cz/cz>
- Odpovědná škola, www.spolecenskaodpovednostfirem.cz/odpovednaskola
- Skutečně zdravá škola, www.skutecnezdravaskola.cz
- Světová škola, www.svetovaskola.cz
- Škola pro udržitelný život, www.skolaprozivot.cz
- Učíme se venku, www.ucimesevenku.cz
- Žákovské parlamenty, www.skolaprodemokracii.cz

Škola pro udržitelný život v roce 2023

Škola, která aktivně mění své okolí, pomáhá žákům vytvářet si vztah k místu, dává žákům slovo, připravuje je na skutečný život, je otevřená komunitě a mění svět k lepšímu.

Žáci těchto škol spolu s dalšími partnery z obce přemýšlí o tom, co mohou udělat pro rozvoj své obce nebo okolí školy. Spolu pak postupně realizují navržené změny a tím mění k lepšímu místo, kde žijí a učí se (naplňují **místní Agendu 21**).

Vše se děje s ohledem na udržitelný rozvoj místa i světa a je tak praktickým příkladem naplňování **Cílů udržitelného rozvoje 2015–2030** (Sustainable Development Goals – SDGs) a **Strategického rámce České republiky 2030** na místní úrovni.

Více informací na www.skolaprozivot.cz

Ve Zlínském kraji se můžete obracet na Lísku, infoevvo@seznam.cz

Tento projekt je spolufinancován Státním fondem životního prostředí ČR na základě rozhodnutí ministra životního prostředí. www.mzp.cz www.sfzp.cz

Přehled soutěží najdete na www.liska-evvo.cz/doc/volny-cas

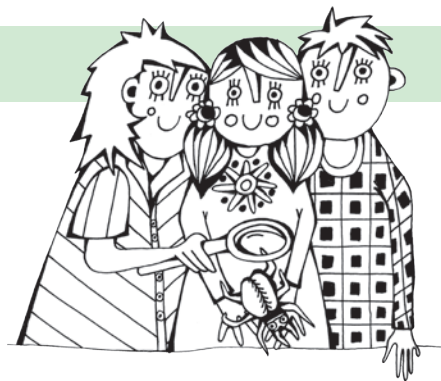
- Klimatická soutěž CO2 liga. Celoroční program o ochraně klimatu pro 2. stupeň ZŠ/SŠ. www.CO2liga.cz

II/6

Tipy na výlety, exkurze, výstavy

- Archeoskanzen Modrá, www.archeoskanzen.cz
- Informační centrum Velké Karlovice, www.velkekarlovice.cz/informacni-centrum
- Muzeum Františka Skopalíka, Hulín, Záhlinice
- Muzeum Jana Amose Komenského v Uherském Brodě
- Muzeum Jihovýchodní Moravy ve Zlíně, www.muzeum-zlin.cz
- Muzeum Kroměřížska, www.muzeum-km.cz
- Muzeum regionu Valašsko, www.muzeumvalassko.cz
- Muzeum v přírodě Rochus, www.skanzenrochus.cz
- Muzeum v přírodě Rymice, www.muzeum-km.cz/muzeum-v-priode-rymice
- Muzeum zemědělské techniky našich dědů, Pravčice, www.muzeum-zemedelstvi-pravcice.cz
- Naučná stezka Boří, Divoky, Kroměřížsko <http://www.csopdivoky.cz/aktivity/naucna-stezka-bori/>
- Valašské muzeum Rožnov p. R., Valašský rok, www.vmp.cz
- Zvonice Soláň, <https://www.zvonice.eu/>
- 14I15 Batův institut Zlín, www.14-15.cz

Spojujeme učitele, rodiče i odborníky. Chceme, aby se každé dítě v ČR rozvíjelo zdravě díky tomu, že si hraje a že se učí v podnětném prostředí venku.

Výuka venku, v přímém kontaktu s přírodou a se světem, přináší dětem mnoho výhod, což jednoznačně potvrzuje praktická zkušenost ze škol i odborný výzkum.

Učení venku je názornější, zlepšují se vzdělávací výsledky, roste motivace dětí k učení, posiluje se jejich zdraví.

Na webu www.ucimesevenku.cz poznejte 7 dobrých důvodů:

PROČ se učit s dětmi venku.

Inspirujte se, CO a JAK učit venku v různých předmětech.

Seznamte se s učiteli a řediteli, kteří venku učí.

Zjistěte, jaké pomůcky není třeba kupovat.

Vyzkoušejte osvědčené aktivity pro učení venku. Přijďte na seminář.

Staňte se součástí i uzavřené skupiny **UČÍME se VENKU na facebooku!**

Sdílejte na webu či na facebooku také vaše příběhy a zkušenosti.

Doporučte tyto stránky přátelům a kolegům.

SEZNAM NEJLEKČÍ NA CELÝ ROK

<https://ucimesevenku.cz/lekce-ktere-vas-vytahnou-ven/>

METODIKY UČÍME se VENKU

www.chaloupky.cz/ucime-se-venku/

Vylítejte se s dětmi venku

Inspirace pro družiny venku na

<https://ucimesevenku.cz/druziny/>

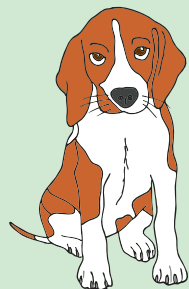
Jděte VEN

Inspirativní náměty pro pobyt venku:

www.jdeteven.cz

V LÍSCĚ jsme pro pedagogy vydali metodiku **Učíme se v zahradě s Ďápkou a Větvičkou** – náměty na celoroční činnost s dětmi ve věku 4–8 let nejen v zahradě. Autory jsou Lenka a Petr Pavelčíkovi.

www.liska-evvo.cz/doc/liska-vydala-v-edici-orisek-novou-publikaci

Hrazeno v rámci projektu Ministerstva životního prostředí 2021.

7 DŮVODŮ, PROČ UČIT VENKU

1. Děti učení venku baví

Učení venku je názorné, třírozměrné a pestré. Přináší mnoho nových podnětů nejen pro naše smysly, ale i pro naše myšlení.

2. Zvyšuje zájem o učení

Spojení se skutečným světem přináší pocit smysluplnosti učení. Roste pocit uspokojení z vlastního učení. Snižuje se počet absencí.

3. Zlepšuje vzdělávací výsledky

Co se naučíme skrze zážitky venku, se v mozku ukládá hlouběji a snadněji se vybavuje. Kontakt s přírodou zlepšuje pozornost a soustředění.

4. Podporuje zdraví dětí

Pobyt a pohyb venku snižuje nadváhu a obezitu, zlepšuje fungování imunitního systému a snižuje počet nemocí.

5. Děti i učitelé jsou spokojenější

Kontakt s přírodou významně přispívá k duševnímu zdraví a pohodě. Snižuje stres, úzkost a deprese.

6. Posiluje vztahy mezi dětmi i s učiteli

Venku děti rozvíjí nejen své znalosti, ale současně i emoční a sociální inteligenci. Snižují se důvody ke vzniku agresivity a násilí.

7. Učit venku je přirozené

Děti se učily venku více než 99% lidské historie. Jsou na to připravené.

Projekt Učíme se venku s LÍSKOU II, aneb jaro, léto, podzim, zima, v přírodě je vždycky prima

Vytvořili a ověřili jsme 21 nových aktivit pro I. st. ZŠ, zajistili vzdělávání a přípravu lektorů.

Hrazeno v rámci projektu Ministerstva životního prostředí 2022.

Nový projekt Písmena a čísla VENKU s Lískou

Hlavním cílem projektu je podpořit venkovní výuku na I. stupni základních škol, ve školních družinách, střediscích volného času a v mateřských školách.

Vytvořit, pilotně ověřit, realizovat a zajistit evaluaci 4 tematických programů pro cílové skupiny projektu (Místo, kde žijeme/Životní podmínky/ Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody/ Současnost a minulost v našem životě).

Podpořit přípravu, vzdělávání a rozvoj lektorů, zázemí pro společnou tvorbu programů, sdílení zkušeností, evaluaci i oslovení dalších lektorů v regionu.

Připravit pomůcky pro lektory - materiální a didaktické vybavení pro venkovní výuku.

Zpracovat materiály pro venkovní výuku (příprava lektora, pracovní listy, šablony, foto návody apod.). Podpořit sdílení materiálů a aktivit programu Učíme se venku na školách a SEV v území.

Podpořeno z projektu Ministerstva životního prostředí 2023.

CÍLE UDRŽITELNÉHO ROZVOJE

Kdo ušil naše tričko? Kdo vypěstoval kávu, kterou pijeme? Kdo nakupuje české zbraně? Kdo prodává v obchodu dole na rohu? Kam mizí naše odpady? Kdy vás naposledy požádal na ulici někdo o peníze? Proč se potýkáme s čím dál tím většími suchy a hrozivějšími povodněmi? Pokud si na tyto otázky odpovíme, zjistíme, že náš svět je propojený víc, než si myslíme.

Více než kdy dřív tak platí citát Johna Donneho, který již v roce 1624 pronesl, že "Žádný člověk není ostrov sám pro sebe". Z toho pro nás vyplývají nejen nové příležitosti, ale i výzvy.

Proto se téměř všechny státy světa, zástupci občanské společnosti, podnikatelské sféry, akademické obce i občané ze všech kontinentů rozhodli najít cestu jak těmto výzvám, jež souvisejí s rozvojem našeho světa, společně čelit.

Výsledkem této snahy jsou Cíle udržitelného rozvoje. Jedná se o dokument schválený členskými státy OSN.

Jednotlivé cíle naznačují oblasti a ukazují směry, kterými bychom se měli v následujících 15 letech vydat, pokud chceme přispět k rozvoji, který nebude probíhat na úkor společnosti ani přírody. Takovému rozvoji, který naplní potřeby současné generace bez toho, aniž by ohrozil životní podmínky generací dalších. Dokument obsahuje 17 cílů, kterých by mělo být dosaženo do roku 2030.

Konkrétní seznam všech cílů je a jejich podrobný popis naleznete v levém sloupci pod čísly jednotlivých cílů a na webových stránkách Informačního centra OSN. Pod každým cílem naleznete kromě nejdůležitějších informací a zajímavostí také tematický Metodický balíček www.osn.cz/osn/hlavni-temata/sdgs/, který je určen především pedagogům pro práci s tématem ve výuce.

Cíle se věnují těmto tématům:

Globální rozvojové vzdělávání

Globální rozvojové vzdělávání je celoživotní vzdělávací proces, který vede k porozumění ekonomických, sociálních, politických, environmentálních a kulturních procesů, které čím dál více ovlivňují životy lidí v globalizovaném světě. Rozvíjí dovednosti a podporuje vytváření hodnot a postojů tak, aby lidé byli schopni a ochotni aktivně se podílet na řešení lokálních a globálních problémů. (definice dle Národní strategie)

Globální rozvojové vzdělávání směřuje k přijetí zodpovědnosti za vytváření světa, kde mají všichni lidé možnost žít důstojný život.

HLAVNÍ TÉMATA GRV:

Globalizace a vzájemná závislost jednotlivých částí světa

- ekonomická globalizace včetně světového obchodu a etického spotřebitelství,
- kulturní, sociální a politická globalizace,
- migrace ve světě,
- mezinárodní instituce

Lidská práva

- základní lidská práva,
- dětská práva a práva seniorů,
- rovné příležitosti a tolerance k jinakosti,
- demokracie a dobré vládnutí,
- rovnost mužů a žen

Globální výzvy

- odstranění chudoby a nerovnosti,
- vyšší míra vzdělanosti,
- zdraví obyvatel,
- potravinové zabezpečení,
- přístup k nezávadné/pitné vodě,
- životní prostředí a klimatické změny,
- populační růst,
- mírová řešení konfliktů,
- odstranění digitální nerovnosti

Humanitární pomoc a rozvojová spolupráce

- rozvoj, jeho pojetí a kulturní podmíněnost,
- cíle udržitelného rozvoje,
- historie, motivy, principy humanitární pomoci a rozvojové spolupráce,
- aktéři mezinárodní humanitární pomoci a rozvojové spolupráce,
- aktivity České republiky a EU v oblasti humanitární pomoci a rozvojové spolupráce

Strategie GRV a osvěty o globálních souvislostech 2018–2030 ke stažení ZDE:

<https://arpok.cz/co-delame/globalni-rozvojove-vzdelavani/>

Možnosti zapojení škol najdete zde: <https://arpok.cz/pro-pedagogy>

Doporučené odkazy, videa a publikace

Cíle udržitelného rozvoje (SDGs)

17 Cílů udržitelného rozvoje (SDGs) představují program rozvoje na následujících 15 let (2015–2030) a navazuje na úspěšnou agendu Rozvojových cílů tisíciletí (MDGs). Více podrobných informací, studijní materiály, akční manuály a mnoho dalších zdrojů na ústřední stránce OSN k SDGs 17 Goals to Transform Our World. Najdete zde i odkazy na stahování ikon, publikací i filmů k SDGs v češtině.

www.osn.cz/osn/hlavni-temata/sdgs/

Největší lekce pro svět – jak se každý můžeme zapojit?

Organizace spojených národů vyhlásila 17 cílů udržitelného rozvoje, které musíme splnit do roku 2030. To však OSN nezvládne sama a potřebuje pomoc každého z nás. Jak se zapojit?

www.osn.cz/osn/hlavni-temata/sdgs/

www.youtube.com/watch?time_continue=73&v=bFWSFJTjP9E&feature=emb_logo

Co jsou to Cíle udržitelného rozvoje? Co je to udržitelný rozvoj?

A jak může pomoci každý z nás? Informační video vzdělávacího programu Opravdový svět, Adra, o.p.s. www.youtube.com/redirect?event=video

www.adra.cz/opravdovysvet

III/2 Přírodní zahrady

- **Jak na přírodní zahradu** poradí Ekologický institut Veronica www.veronica.cz/?id=418
- **Kde jsou přírodní zahrady v Česku:** www.veronica.cz/ekomapa#k=priroda_zahrady&r=cr
- **Ukázkovou přírodní zahradu a sad najdete v Centru Veronica Hostětín,** <http://hostetin.veronica.cz/ukazkova-prirodni-zahrada-sad>
- **Ekozahrady,** <http://barevnezahrady.cz/ekozahrady/>
- **Osivo vhodné pro přírodní zahradu** nakoupíte na webu www.permaseminka.cz, nebo <https://www.permaland.cz/>
- Na webu LÍSKY najdete **odkaz Jak na školní přírodní zahradu,** www.liska-evvo.cz/doc/jak-na-skolni-prirodni-zahradu
Poradíme vám, jak na školní zahradu krok za krokem: plánování, zpracování projektu, výběr správných prvků pro přírodní zahradu, úprava, využití pro výuku i volnočasové aktivity, vč. architektonických návrhů zkušených architektů, zapojení rodičů a dalších partnerů. Poskytneme či zapůjčíme publikace a pomůcky.
- **Časopis Školní zahrada.**
Prostřednictvím webu www.skolni-zahrada.cz můžete dostávat zdarma **časopis Školní zahrada.** V tištěné verzi vychází jako příloha časopisu Bedrník. Na webu najdete mimo jiné i interaktivní **mapu školních zahrad,** kam můžete přidat i tu vaši.
- **Semínkovna – sázej, sklízej, sdílej**
Tak jako se v knihovně půjčují knihy, semínkovna nabízí osivo do vaší zahrádky. Tak jako se do knihovny knihy po přečtení vracejí, tak i při sklizni vaší zeleniny myslíte na sdílení sklizených semínek v semínkovně...
Semínkovna = osivo ke sdílení
Iniciativa vznikla v ČR v roce 2015 na podporu svobodného sdílení osiva, semenaření a přírodního zahradničení. Vzorem jí byly francouzské Les Grainotheques a americké The Seedbanks.
Semínkovny, ať už je to skříňka, košíček, krabička ap., jsou místem, kde zahradníci mohou mezi sebou bezplatně sdílet osivo ze svých zahrádek. Osivo by mělo být výhradně v „Bio“ kvalitě, tedy nemořené a z chemicky neošetřovaných rostlin. Mělo by jít o výsledek domácího semenaření. Semínka jsou nabízena bezplatně v malých dávkách pouze pro osobní spotřebu.
<https://seminkovny.com/>
V našem regionu najdete Semínkovnu:
Základní škola Vsetín, Rokytnice
Kontakt: Semínkovna, ZŠ Vsetín, Rokytnice 436, 755 01 Vsetín
e-mail: seminkovnavsetin@centrum.cz
Centrum Veronica Hostětín
Kontakt: Centrum Veronica Hostětín, č.p. 86, 687 71 Hostětín
www.hostetin.veronica.cz
Semínkovna Zlín
Family Pointu Zlín na třídě Tomáše Bati 204 (bývalá Knihovna Františka Bartoše).
www.facebook.com/groups/SeminkovnaZlin/

III/3 Zelené okénko

Zelené úřadování

Zkrácený název pro environmentálně příznivé chování institucí financovaných z veřejných prostředků, jako jsou např. obecní, městské či krajské úřady, školy, domy s pečovatelskou službou. Zahrnuje systémová opatření zaměřená zejména na provoz a chování (např. oboustranný tisk dokumentů, zatahování žaluzií na noc) a nakupování.
Více na www.veronica.cz

Zelené nakupování

Způsob nákupu či zásobování, při kterém je brán ohled na dopad vybraného zboží a služeb na životní prostředí. Vybírají se produkty, jejichž negativní dopad na životní prostředí je co nejnižší. Kritéria, která se při tom berou v úvahu, jsou například recyklovatelnost, biologická rozložitelnost, materiální a energetická náročnost výroby, zdravotní nezávadnost, transportní vzdálenost od výrobce ke spotřebiteli atd.

Více na www.veronica.cz či www.umenivybirat.cz

III/4 Místní produkty, biopotraviny

- Lískový web www.poctivevyrobene.cz
- **Regionální značky** www.regionalni-znacky.cz
- **Kam ve Zlínském kraji pro regionální výrobky – váš rozcestník pro nákupy regionálních výrobků.** Najdete zde přehled téměř 300 farmářů a výrobců ze Zlínského kraje seskupených podle jednotlivých kategorií (mléko, maso, vejce, pečivo, ovoce, zelenina, potravinové doplňky aj.), ale také seznam tradičních řemeslníků, držitelů regionálních značek.
www.vyrobkyzkraje.cz
- Informační středisko pro rozvoj Moravských Kopanic, o.p.s. se sídlem ve Starém Hrozenkově má na svém webu **Tržnici regionální ekologické produkce ekofarem a výrobců biopotravin Zlínského kraje a Hodonínska.**
REGIONÁLNÍ KATALOG BIOPOTRAVIN A EKOLOGICKÉHO ZEMĚDĚLSTVÍ PRO SPOTŘEBITELE „Kam pro bio ve Zlínském kraji a na Hodonínsku“
www.iskopanice.cz
- **Mapa českých biopotravin,** <https://kde.lovime.bio/>

Systém Fairtrade a známka FAIRTRADE

Známka FAIRTRADE označuje výrobky, které splňují sociální, ekonomické a environmentální standardy nastavené mezinárodní organizací Fairtrade International. Zákazníky informuje o tom, že pěstitelé dostali za svou práci spravedlivou a stabilní výkupní cenu, která pokrývá náklady na udržitelné pěstování. Nákupem výrobků s označením FAIRTRADE tak zákazníci přispívají ke zlepšování životních podmínek drobných pěstitelů v zemích globálního Jihu (takzvaných rozvojových zemích). Kromě odpovídající výkupní ceny dostávají pěstitelé zapojení do systému Fairtrade ještě fairtradový příplatek, který mohou použít k investicím do rozvoje svých farem a svých komunit, a to na základě demokratického rozhodování členů komunity.

LÍSKA je

- členem pracovní skupiny pro **Fairtradové město Vsetín**,
- členem **Fairtrade Česko a Slovensko**,
<https://www.fairtrade-cesko.cz/#!>
- místním podporovatelem **Fairtrade**,
http://fairtradovamesta.cz/mistni_podporovatele

Fairtrade Česko a Slovensko, z.s.,

je platformou organizací občanské společnosti, které se zabývají etikou obchodu, globálním rozvojem, udržitelnou spotřebou, ochranou životního prostředí a lidských práv.

Již od roku 2004 pracujeme na zvyšování informovanosti o principech a smyslu systému Fairtrade. V České republice a na Slovensku zastupujeme globální organizaci Fairtrade International, jsme garantem vysoké kvality a důvěryhodnosti ochranné známky FAIRTRADE. Monitorujeme český a slovenský trh s fairtradovými výrobky a podporou uvědomělé spotřeby napomáháme k tomu, aby se fairtradové výrobky v co nejvyšší míře dostávaly do obchodní sítě v ČR a na Slovensku. Vedle spolupráce s obchodníky působíme také na širokou veřejnost, a to prostřednictvím aktivit, na kterých se podílíme, jako jsou kampaně Fairtradová města, Fairtradové školy nebo happening Férová snídaně.

Více na www.fairtrade-cesko.cz.

Fairtrade Česko a Slovensko přináší novinky ze světa Fairtrade

Dopady na pěstitele a situaci celkově sledujte na webových stránkách a sociálních sítích Fairtrade Česko a Slovensko <https://fairtrade-cesko.cz/>

TŘI MOŽNOSTI PODPORY FAIRTRADE:

SPOTŘEBOU

OSVĚTOU

VZDĚLÁVÁNÍM

Podpořte s námi povědomí o systému certifikace Fairtrade

Fairtrade Česko a Slovensko, jehož je Líška členem, spustilo další kampaň na podporu zvýšení povědomí české a slovenské veřejnosti o systému certifikace Fairtrade a hodnotách, které reprezentuje: **spravedlivá odměna za práci, zákaz dětské a nucené práce, pěstování šetrné k životnímu prostředí.**

Kampaň můžete šířit a sdílet na sociálních sítích **Facebook**, **Twitter**, **YouTube**, **Instagram**. Na speciálních odkazech webových stránek **CZ** i **SK** najdete podklady. Děkujeme.

Pomáháme

LÍSKA pomáhá konkrétními počiny nebo upozorňuje na projekty a programy, které přinášejí pomoc potřebným. Vy můžete pomáhat s námi:

Korunka pomáhá

Pomáhá nemocným a opuštěným dětem především ve Zlínském kraji a nejbližším okolí, www.korunkaluhacovice.cz

Dobry anděl

Nadační fond DOBRÝ ANDĚL pomáhá rodinám s dětmi, které postihla rakovina nebo jiné závažné onemocnění, www.dobryandel.cz

Čalantika – centrum pro vzdělávání a volný čas v Bangladéši

Vzdělávací centrum pro děti a jejich rodiny žijící ve slumu v bangladéšském hlavním městě Dháka, <http://www.calantika.cz>

Člověk v tísni – Skutečná pomoc – Skutečný dárek

Pro více informací navštivte www.clovekvtisni.cz.

O pomoci v ČR se dozvíte na www.lepsiskolaprovsechny.cz

Koalice proti palmovému oleji

Nezávislá platforma organizací i jednotlivců, která usiluje o snížení celosvětové nadbytečné spotřeby palmového oleje. LÍSKA je členem. <http://www.stoppalmovemuoleji.cz/>

Chráme mořské želvy

Nádherné tvory, žijící na Zemi více než 110 miliónů let. www.morskezelvy.cz

ZOO Zlín

www.zoozlin.eu/sponzorstvi/
<https://shop.zoozlin.eu/kategorie/2-darky>

LÍSKA, z.s.

Dolní náměstí 429
755 01 Vsetín

infoevvo@seznam.cz
www.liska-evvo.cz

Aktivity LÍSKY podporují Zlínský kraj, město Vsetín, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstvo životního prostředí, SFŽP, FAIRTRADE Česko a Slovensko, TG TISK, s.r.o., Lanškroun, AVIS – elektronika, s.r.o., Vsetín, Josef Spitzer, papírnictví Stanislav Olšák, Vsetín, členové Klubu LÍSKY, dárci programu DARUJME.cz

Pokud si nepřejete informace touto cestou dostávat, nebo u vás došlo ke změně adresy, prosím, neváhejte nás kontaktovat.

Environmentální informační servis LÍSKY

- **Pravidelná elektronická rozesílka**, www.liska-evvo.cz/rozesilka
Rozesílku tvoří pozvánky na vzdělávací a osvětové akce, akce pro děti a mládež, informace o změnách v legislativě, o dění v oblasti EVVO a neziskového sektoru, o vyhlašovaných grantech, publikacích, pomůckách, zajímavé články, odkazy i příklady dobré praxe.
- **Webové stránky**, www.liska-evvo.cz
- **Facebook a Instagram Lísky i osvětových kampaní.**
- **Knihovna**, www.liska-evvo.cz/doc/knihovna
- **Prodej a distribuce publikací, materiálů a pomůcek k EVVO.**
- **Krajský Kalendář akcí EVVO ve Zlínském kraji na www.liska-evvo.cz/akce Přehled akcí v regionu i mimo region.** Pozvánky na vaše akce, programy, besedy, výstavy, exkurze, semináře, tábory apod., stejně jako zprávy a fotografie z uskutečněných projektů a akcí ke zveřejnění můžete zasílat na adresu infoevvo@seznam.cz
- **Osvětové a informační kampaně**, www.liska-evvo.cz/doc/osvetove-kampane
- **Aktuální nabídka vzdělávacích akcí Lísky, pozvánky a přihlášky ke stažení**, www.liska-evvo.cz/doc/seminare-a-kurzy-pro-ucitele

Kancelář LÍSKY, z.s. najdete v oranžové rohové budově na Dolním náměstí 429 na Vsetíně, 1. patro (vchod z ulice Mostecká průchozí chodbou budovy PETRKLÍČ do dvora, vchodové dveře jsou ze zadní části oranžové budovy, nebo přímo dvorem kolem budovy OSSZ Vsetín, od řeky Bečvy).

Otevřeno: pondělí – čtvrtek, 8.30–15.00 hodin

Najdete zde **Férový obchůdek s fairtradovými výrobky** – káva, čaj, kakao, čokolády, sušenky, koření atd., ručně šité Lukášovy hračky a **knihovnu** s posezením.

www.liska-evvo.cz

Lísku najdete i na FACEBOOKU – přidejte se k našim tématům na stránkách:

Sdružení Líska / Jak učit POLY

Sdružení Líska / Ptáci – žijí tady s námi

Sdružení Líska / Přírodní zahrada – příroda pod našimi okny

Sdružení Líska / Stromy a my

Sdružení Líska / Poctivě vyrobené, spravedlivě zaplacené

Sdružení Líska / Poctivě vyrobené – podpora regionálních produktů ve ZK

Sdružení Líska / Cesty za poklady ve Zlínském kraji

Rozesílku připravuje a rozesílá LÍSKA, z.s. s finanční podporou Zlínského kraje.
Distribuci pro síť škol Mrkvička a MRKEV zajišťuje ALCEDO – středisko volného času a Plavecká škola Vsetín, www.alcedovsetin.cz
Inovace informačního a komunikačního servisu byla podpořena z Programu Švýcarsko-české spolupráce.
Supported by a grant from Switzerland through the Swiss Contribution to the enlarged European Union.

LÍSKA

Zlínský kraj
Kraj bez hranic

Rozesílka LÍSKY 1/2023

strana 17